

AZ ERDÉLYI MAGYAR DIÁKOK OLVASÁSI-SZÖVEGÉRTÉSI EREDMÉNYEINEK TÁRSADALMI HÁTTERÉRŐL

Gergely Erzsébet-Emese
Oktatási, Kutatási, Ifjúsági és Sportminisztérium

B2

Kulcsszavak: iskolai teljesítmény; társadalmi háttér

Az országos iskolai teljesítményméréseknek és a nemzetközi összehasonlító vizsgálatoknak köszönhetően ma már igen sokat tudunk a tanulók, iskolák alaptárgyakban elért teljesítményéről, valamint a teljesítmények mögött meghúzódó, az eredményeket befolyásoló társadalmi tényezőkről.

Magyarországon számos kutatás foglalkozik a társadalmi egyenlőtlenségeknek az oktatás eredményességére gyakorolt hatásával, azonban Romániában ennél kevesebbet tudunk a társadalmi háttér szerepéről. Nincsenek a Monitorhoz hasonló országos vizsgálatok, s a PISA-mérésekben csak a kötelező feladatsorokat oldatják meg a diákokkal, így az értékelésben csak néhány alapadat (település típusa, nem) jelenik meg a társadalmi háttérre vonatkozóan. Az erdélyi magyar diákokról még ennyi sem derül ki, mert ha be is kerülnek a mintába (pl. PISA 2009), adataikat nem dolgozzák fel külön.

Jelen előadásban az erdélyi magyar diákok szövegértési eredményeinek társadalmi háttérét vizsgálom, többnyire klasszikusnak számító változókkal (pl. településtípus, nem, szülők iskolai végzettsége, olvasási szokások), illetve egy nem szokványos változóval, a nyelvi környezettel. Utóbbi esetében azt vizsgáltuk, hogy a domináns magyar nyelvű környezet, a kétnyelvű és a domináns román nyelvű környezet milyen hatást gyakorol az olvasási szokásokra, az olvasás nyelvére és a szövegértésben elért eredményre.